

Správa z mobility Španielsko 2026

3. časť

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

Súčastou našej mobility bola aj návšteva regionálnej centrály **USO Andalúzia v Seville**.
<https://www.usoandalucia.es/>

V rámci regionálneho členenia odborovej centrály USO predstavuje **USO Andalúzia (Unión Sindical Obrera de Andalucía)** jednu z najdôležitejších a najpočetnejších územných organizácií. Vzhľadom na špecifiká južného Španielska plní tento región kľúčovú úlohu v národnej stratégii odborov.

Andalúzska pobočka operuje v najľudnatejšom autonómnom spoločenstve Španielska, čo so sebou prináša špecifické výzvy spojené s vysokou mierou nezamestnanosti a dominanciou sezónnych prác. Sídlo regionálneho sekretariátu sa nachádza v Seville, pričom organizácia má silné zastúpenie vo všetkých ôsmich provinciách (Almería, Cádiz, Córdoba, Granada, Huelva, Jaén, Málaga a Sevilla).

V roku 2026 patrí k najrýchlejšie rastúcim regiónom USO. Jej vplyv je citeľný najmä v sektore **služieb a cestovného ruchu** (Costa del Sol), v **poľnohospodárstve** a v priemyselných uzloch (napr. lodenice v Cádize). USO Andalúzia je aktívnym členom regionálnych vyjednávacích stolov. Hoci na národnej úrovni bojuje proti duopolu CCOO-UGT, na andalúzskej úrovni sa jej darí presadzovať špecifické požiadavky na ochranu sezónnych pracovníkov a zlepšenie podmienok v agrosektore.

Kľúčové aktivity v roku 2026

1. **Boj proti nezamestnanosti mladých:** Andalúzia dlhodobo vykazuje vyššie čísla nezamestnanosti než sever krajiny. USO tu realizuje špeciálne programy poradenstva pre mladých pri vstupe na trh práce.
2. **Ochrana pred horúčavami:** Práve v Andalúzii (najmä v mestách ako Córdoba a Sevilla) sú protokoly BOZP týkajúce sa extrémnych teplôt najprísnejšie. USO Andalúzia dôsledne kontroluje dodržiavanie zákazov práce v exteriéri počas letných popoludní. Vzhľadom na extrémne klimatické podmienky v mestách ako Sevilla či Córdoba, USO Andalúzia prevádzkuje „mobilné hliadky“. Tie počas letných mesiacov kontrolujú dodržiavanie zákazov práce v exteriéri po 14:00 hodine a zabezpečenie pitného režimu na stavbách a poliach.
3. **Právne poradenstvo:** Regionálny právny odbor sa špecializuje na tzv. *fijos discontinuos* (stáli sezónni zamestnanci). Pomáhajú im pri správnom výpočte odpracovaných rokov a nárokov na podporu v nezamestnanosti počas mimosezónneho obdobia.

4. **Vzdelávacie centrá:** Vzdelávanie zástupcov zamestnancov a členov odborov v Andalúzii je úzko prepojené s národnou platformou *Campus USO*, ale je doplnené o špecifické regionálne moduly, ktoré reagujú na lokálne potreby trhu práce. Región disponuje vlastnou sieťou vzdelávacích stredísk, ktoré sú úzko prepojené s platformou *Campus USO*, no zameriavajú sa na rekvalifikáciu pracovníkov z upadajúcich odvetví do oblasti obnoviteľných zdrojov energie (solárna energia). USO Andalúzia organizuje kurzy zamerané na výklad špecifických kolektívnych zmlúv platných v andalúzskom poľnohospodárstve a turizme. Delegáti sa učia, ako kontrolovať dodržiavanie pracovného času v hoteloch, kde často dochádza k neplateným nadčasom. Vzdelávanie v regióne využíva kombinovanú metódu:
 - a) **Teória online:** Cez platformu *Campus USO* (legislatíva, BOZP).
 - b) **Prax prezenčne:** V sídlach provincií (Sevilla, Málaga, Granada) prebiehajú nácviky vyjednávania a riešenia konfliktov na pracovisku pod dohľadom psychologov a právnikov.
5. **Fond solidarity v praxi:** Andalúzska pobočka patrí k najaktívnejším používateľom fondu **CRS** (Caja de Resistencia y Solidaridad). V roku 2026 úspešne podporili sériu štrajkov v sektore hotelierstva na Costa del Sol, kde fond vykrýval straty na mzdách zamestnancov bojujúcich za lepšie pracovné podmienky.
6. **Formácia pre "mladých lídrov":** Kvôli nízkej organizovanosti mladých (pod 10 %) vytvorila USO Andalúzia špeciálny mentorský program. Skúsení delegáti školia mladých pracovníkov v digitálnej komunikácii a základoch odborového vyjednávania priamo cez mobilné aplikácie a interaktívne workshopy.

Zhrnutie: USO Andalúzia je pilierom organizácie, ktorý spája nezávislú odborovú politiku s riešením páľčivých problémov južného Španielska. Pre našu prax je zaujímavý najmä ich model kontroly pracovných podmienok v extrémnych klimatických podmienkach.

Praktický príklad

predkladáme podrobný prehľad vzdelávacích modulov, ktoré **USO Andalúzia** v roku 2026 implementuje pre svojich delegátov a členov v rámci kurzu „**Ochrana práv v digitálnom cestovnom ruchu a sezónnych prácach**“.

Štruktúra a obsah vzdelávania v USO Andalúzia

Vzdelávací plán je rozdelený do štyroch kľúčových blokov, ktoré kombinujú právnu teóriu s praktickým nácvikom v teréne:

Blok 1: Legislatíva sezónnej práce (Fijos Discontinuos)

Tento modul je pre Andalúziu kľúčový kvôli masívnemu využívaniu sezónnych kontraktov v poľnohospodárstve a turizme.

- **Obsah:** Výpočet odstupného, nároky na dovolenku pri čiastočných úväzkoch a právna ochrana pri ukončení sezóny.
- **Ciel:** Naučiť delegátov kontrolovať, či zamestnávateľia neobchádzajú zákon pri opätovnom povolávaní pracovníkov do novej sezóny.

Blok 2: Digitálna kontrola a „Algoritmický turizmus“

V roku 2026 sa veľké hotelové siete a platformy (ako Airbnb či Booking) spoliehajú na algoritmy pri plánovaní zmien.

- **Obsah:** Analýza softvéru na sledovanie výkonu chyžných a čašníkov, právo na ľudský dohľad nad automatizovaným rozhodovaním.
- **Praktická časť:** Tréning v čítaní dát z digitálnych výkazov práce, aby sa zabránilo neplateným nadčasom maskovaným „chybou v systéme“.

Blok 3: Klimatické BOZP v južnom Španielsku

Vzhľadom na andalúzske teploty presahujúce 40 °C je tento blok povinný pre všetkých delegátov v regióne.

- **Obsah:** Implementácia národného dekrétu o práci v horúčavách, určovanie rizikových zón na pracovisku a nácvik prvej pomoci pri úpale.
- **Simulácia:** Delegáti si skúšajú proces okamžitého zastavenia prác pri vyhlásení červeného stupňa výstrahy meteorologickou službou AEMET.

Blok 4: Komunikácia a vyjednávanie cez nové médiá

Tento modul je zameraný na mladých odborárov, ktorí pracujú v dynamickom prostredí služieb.

- **Obsah:** Vedenie virtuálnych odborových schôdzí, ochrana dát členov pri komunikácii cez WhatsApp a Telegram a základy digitálneho marketingu pre odborovú kampaň.

Dostupnosť a metodika

Všetky tieto materiály sú pre členov USO Andalúzia prístupné cez mobilnú aplikáciu **Campus USO**.

- **E-learning:** 70 % obsahu (teória a testy).
- **Workshopy (Talleres):** 30 % obsahu (osobné stretnutia v provinčných centrách ako Málaga či Granada, kde prebiehajú simulácie konfliktov so zamestnávateľom).

Záver: Tento vzdelávací model je v roku 2026 vnímaný ako benchmark pre ostatné regióny Španielska, pretože dokáže rýchlo reagovať na legislatívne zmeny v reálnom čase.

Vypracovala: Ľubica Černá